

BERGEN KOMMUNE
Postboks 7700
5020 BERGEN

Dato: 24.01.2018
Vår ref.: 2017/16474-20
Saksbehandlar: sigbjer
Dykkar ref.:

Fråsegn til Kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 - Bergen kommune

Utval for kultur, idrett og regional utvikling, handsama i møtet 23.01.2018 sak om Kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 for Bergen kommune. Utvalet gjorde følgjande vedtak.

1. *Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at Kommuneplanens arealdel for Bergen 2018 - 2030 (KPA) tek på alvor dei store utfordringane vi har knytt til klima og miljø, men også folkehelse og endringar i befolkningsstruktur. Planen følgjer opp måla i kommuneplanens samfunnsdel «Bergen 2030» på ein tydeleg og god måte. Bergen kommune legg fram eit samansett og komplekst planforslag på ei lett tilgjengeleg måte gjennom planskildringa, interaktiv nettside med plankart og brei medverknad.*
2. *Samordna areal- og transportplanlegging*
Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at KPA for Bergen legg opp til eit skifte i arealplanlegginga som vil bidra til å nå mål om reduserte klimagassutslepp og nullvekst i personbiltransporten. KPA følgjer opp Regional areal- og transportplan for Bergensområdet ved at: Planen har definert senterstruktur og etablert soner med ulike krav til fortetting ved senter og kollektivknutepunkt.

Større områder for framtidig bustadbygging i KPA 2010, er vurdert på nytt og gjort om til landbruks-, natur og friluftsområder fordi dei er vurdert til å gi auka transportbehov og gjere innbyggjarane bilavhengige.

3. *Berekraftig transport*
Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at KPA for Bergen bidreg til ein meir kollektivbasert byutvikling og legg betre til rette for sykkel og gange, men vil likevel be om at:
 - *Det blir gjort ytterlegare vurdering av avgrensning av fortettingssonene sett opp mot kollektivstrategi for Hordaland.*
 - *At behov for areal til infrastruktur for kollektivtransport vert vurdert i alle planar.*
 - *At behov for areal til infrastruktur for sykkel vert vurdert i alle planar.*

4. *Handel*
Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at føresegne for lokalisering av handel langt på veg er i tråd med føresegna i Regional plan for attraktive senter. Intensjonane om å lokalisere hovuddelen av ny detaljhandel innanfor sentrumsutstrekninga er samanfallande med regional plan.

Det er likevel nokre moment knytt til unntaksreglane som må bli endra. Det er knytt motsegn til dette punktet.

Den regionale planføresegna har unntak for detaljhandel med definerte vareutval. KPA nyttar ein breiare definisjon av dette vareutvalet og må bli endra i samsvar med den regionale planen. KPA legg opp til å kunne etablere detaljhandel med større vareslag i randsona til sentrum, men har ikkje føringar for volum og bruksareal. Unntaket må vere innanfor rammene til den regionale planen. Føresegne i KPA må avgrense unntaket til å gjelde detaljhandel med opptil 3000m² bruksareal.

5. Byutvikling

Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at KPA gir grunnlag for ein tettare og meir urban by, men ser at det er utfordringar med å sikre stadeigne kvalitetar knytt til bygningsmiljø og blågrøn struktur. Dette er særleg viktig for å sikre gode bu og oppvekstområder for barn og mål om gode nærmiljø for befolkninga generelt, jamfør mål i Regional plan for folkehelse. For å nå målet om den kompakte byen med kvalitet er det viktig at det vert sett tydelege juridiske rammer for arealbruk i KPA.

Utval for kultur, idrett og regional utvikling ber om at :

- Nettverk av byrom vert sikra gjennom forpliktande kommunale planer og vedtak etter plan- og bygningsloven.
- Føresegne for fortettingssone BY2 vert differensiert i større grad i høve til avstand frå senter, og at det eksisterande bygningsmiljø vert løfta tydelegare fram som premiss for skala og utforming på ny bebyggelse.
- Områdereguleringar i senterområder og område med høg kompleksitet vert prioritert i kommunen.

6. Universell utforming

For å sikre inkludering og likeverd bør universell utforming setjast høgare på agendaen i KPA.

Utval for kultur, idrett og regional utvikling ber om at det vert :

- Utarbeide norm for universell utforming og at føresegne i KPA detaljerast ytterlegere knytt til universell utforming fram til ei slik norm føreligg.
- Utarbeide handlingsprogram for gjennomføring av universell utforming i offentlege rom.

7. Massehandtering

Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner der er positivt at kommunen har masseforvaltning som plantema. Bergen kommune bør jobbe systematisk med dette plantemaet framover for å få ei meir optimal ressursforvaltning med god miljøprofil. Masseforvaltning i Bergen må også sjåast i regionalt perspektiv.

8. Kulturminne og kulturmiljø

Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at Bergen kommune har laga ein god plan med solide føresegner og retningslinjer som langt på veg sikrar langsiktig vern og bruk av kulturminne og kulturmiljø. Vi finn det likevel naudsynt å fremje motsegn mot følgjande punkt:

- I. Sandviksbukten og Skuteviken er i gjeldande KPA regulert til bevaring og Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner området fortsatt må ha omsynssone c) og retningsliner.
- II. Utval for kultur, idrett og regional utvikling viser til at den automatisk freda mellomalderbyen Bergen skal synast i plankartet som omsynssone d) bandlagd etter kulturminnelova, inkludert 5 meter automatisk freda sikringssone. Eigne føresegner for mellomalderbyen og tilgrensande areal må innarbeidast i planen.
- III. Utval for kultur, idrett og regional utvikling viser til at automatisk freda kyrkjer, kyrkjestedar og

kyrkjegardar skal markerast med omsynssone d) bandlagd etter kulturminnelova, med tilhøyrande føresegner.

9. Utval for kultur, idrett og regional utvikling har særlege kulturminnefaglege merknader til KPA:

- I. Utval for kultur, idrett og regional utvikling ber om at automatisk freda bygningar, samt vedtaks- og forskriftsfreda bygg synast i plankartet som omsynssone d) med føresegner.
- II. Utval for kultur, idrett og regional utvikling ber om at grunnkartet til kommunen vert oppdatert slik at den 5 meters automatisk freda sikringssone vert synleg i tråd med nasjonale retningslinjer for visning av automatisk freda kulturminne.
- III. Grunna konflikt med automatisk freda kulturminne rår Utval for kultur, idrett og regional utvikling ifrå at arealet ved Fana prestegard, gnr/bnr 96/1 vert regulert til grav- urnelund, men opprettheld sin status som LNF.
- IV. Utval for kultur, idrett og regional utvikling ber om at saker unnateke plankrav i samband med massedeponering, vert sendt Fylkeskonservatoren til fråsegn i høve automatisk freda kulturminne og innarbeida i retningslinene, § 24.
- V. Utval for kultur, idrett og regional utvikling ber om at det i plankartet vert lagt inn ei 60-meters sikringssone kring dei listeførte kyrkjene, jf. kyrkerundskrivet, T-3/2000.
- VI. Utval for kultur, idrett og regional utvikling ber om at undersøkingsplikta, jf. § 9 i kulturminnelova, vert innarbeida i føreseggnene.
- VII. Utval for kultur, idrett og regional utvikling oppmodar kommunen til å innarbeide historieforteljande kulturmiljø knytt til sjøareal og kystkultur, som til dømes kaier, hoper, tørrdokker og andre kulturminne knytt til handel og verftsindustrien, i ein kommunedelplan for kulturminne.
- VIII. Det er potensielt uavklarte konfliktar mellom kulturminne og byfortetting og Utval for kultur, idrett og regional utvikling meiner at dei prioriterte kulturmiljøa som har fått omsynssone c), og som ikkje er omfatta av § 38.3, bør sikrast i føreseggnene. Dei kulturhistoriske verdiane må vere førande for arealbruk, byggje- og anleggstiltak i desse områda.

10. Utval for kultur, idrett og regional utvikling rår i frå at areal på vestsida av Fanavegen lengst nord på Stend gnr/bnr 97/1 vert innlemma som ein del av næringsområde, då det har høg landskapsverdi som naudsynt buffer mellom noverande industriområde og landbruksarealet. Denne åsen har ei viktig rolle for å ramme inn og behalde landskapsrommet og kulturlandskapet kring Stend hovudgård.

For å kunne ivareta verdiane som kulturlandskap og kulturmiljø på nasjonalt og regionalt nivå, bør Stend i tillegg få status som omsynssone for landskap og omsynssone for bevaring av naturmiljø/biologisk mangfold.

11. Fleire viktige landskapsområde og friluftsområde i kommunen bør sikrast i KPA ved at dei får ein formell status som omsynssone for friluftsliv, omsynssone for landskap og/eller omsynssone for bevaring av naturmiljø/biologisk mangfold.

Sigrid Næsheim Bjercke
Seniorrådgjevar

Vedlegg

1 Særutskrift Fråsegn til Kommuneplanens arealdel 2018 - 2030 - Bergen kommune

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.